

NOTAT

6. juni 2011

J.nr. 20110009571

FOV/chba

Rapport om evaluering af Arbejdsmiljøforskningsfonden

Indledning

I 2009 besluttede det Strategiske Arbejdsmiljøforskningsudvalg (DSU) under Arbejdsmiljøforskningsfonden på oplæg fra sekretariatet, at der skulle foretages en evaluering af Arbejdsmiljøforskningsfonden. I følge kommissoriet skal evalueringen omfatte kvalitet, relevans og effekter af den støttede forskning samt fondens administration/organisation.

Det Strategiske Forskningsråd under Videnskabsministeriet har i 2010 godkendt kommissoriet og medlemmerne af evalueringspanelet.

Evalueringspanelet blev nedsat d. 14. juni 2010, og den 30. marts 2011 modtog Arbejdstilsynet den afsluttende rapport om evaluering af Arbejdsmiljøforskningsfonden.

Evalueringen er gennemført med henblik på at få tilvejebragt et fagligt kvalificeret grundlag for eventuelle justeringer af fondens samlede aktiviteter. Det gælder både på det overordnede plan i relation til forskningsstrategien, de prioriterede temaer og forskningsområder inden for strategien samt på det mere konkrete plan ift (typer af) projektstøtte, samarbejde med andre forskningsmiljøer, samt fondens administration herunder formidling af resultater etc.

Strategi og forskningstemaer indgår ligeledes i de rammer, som regeringens 2020-arbejdsmiljø-strategi sætter for fonden. Der er således en tæt sammenhæng med udmøntning af evalueringen og af 2020-arbejdsmiljøstrategiens rammer for fonden.

Evalueringsens design og gennemførelse

Evalueringen er startet med et deskstudy af et bredt udvalg af materialer, oversigter og oplysninger om fonden udarbejdet af sekretariatet. Herefter er der foretaget en spørgeskemaundersøgelse blandt ca. 100 projektledere fra de projekter, der har modtaget støtte samt et udvalgt antal af de ansøgere, der har fået afslag. I undersøgelsen spørges der dels til en række forskningsmæssige forhold dels til en række forhold omkring fonden og samarbejdet med denne. Der er holdt et seminar, hvor:

- formændene for fondens 3 udvalg redegjorde for arbejdet i deres respektive udvalg
- arbejdsmiljørådgivere redegjorde for deres synspunkter på og ønsker til de projekter fonden støtter
- projektlederne for 10 af de største afsluttede projekter fremlagde projekternes resultater mv.

Herudover er der foretaget en nøjere gennemgang og vurdering af 24 afsluttede projekter i forhold til deres arbejdsmiljøfaglige relevans set ud fra et rådgiversynspunkt samt af hvor godt projekternes resultater er formidlet.

Evalueringsrapportens konklusioner og anbefalinger

Der er tale om en meget positiv bedømmelse, der helt overordnet konkluderer:

”Panelets sammenfattende vurdering er, at Fonden har varetaget sin opgave godt; dansk arbejdsmiljøforskning er klart blevet bedre og står nu stærkt internationalt, hvor en stor del af de vigtigste forskningsresultater bliver publiceret i førende videnskabelige tidsskrifter indenfor dette område. Panelet finder derfor ingen grund til at ændre radikalt på Fondens praksis eller uddelingsprincipper. Formidlingen af forskningens resultater overfor aktører i arbejdsmiljøarbejdet kan og bør dog forbedres men det er vor opfattelse, at Fonden har forvaltet sine økonomiske midler på en god og fornuftig måde.”

Og videre konkluderes det:

”Samlet set står dansk arbejdsmiljøforskning stærkt, og Fonden har haft en afgørende rolle i denne positive udvikling. Med beskedne, mindre justeringer vil man kunne få lidt mere ud af de forskningsmidler, man råder over. Med få ændringer kan man sikre en langsigtet, gunstig udvikling med den rette infrastruktur i form af viden, uddannelse, adgang til data og målinger. Hvis denne infrastruktur og fondsmidler står til rådighed for veluddannede arbejdsmiljøforskere, vil Danmark også i fremtiden være godt rustet til at yde evidensbaseret rådgivning på arbejdsmiljøområdet.”

I forhold til relevansen af den gennemførte forskning er hovedparten af de projekter, der indgår i undersøgelsen, vurderet som relevante for arbejdsmiljørådgiverne eller andre arbejdsmiljøaktører.

Ift fondens administration viser brugerundersøgelsen blandt lederne af de støttede projekter, at der er stor tilfredshed med fondens administration, herunder kontakten til sekretariatet, der opleves fleksibelt, serviceminded og kompetent i sin rådgivning.

Rapporten har følgende 8 anbefalinger:

Anbefaling 1

Arbejde på at sikre kontinuiteten og fortsat styrkelse af forskningens kvalitet ved en Postdoc-ordning, der sikrer, at de bedste ph.d.’er kan fastholdes i denne del af forskningen samt reservere 10-20% af fondens midler til projekter, der ikke nødvendigvis er centrale i den aktuelle prioritering, der kan sikre, at vigtige forskningsresultater følges op/nye problemstillinger undersøges. Det Videnskabelige Arbejdsmiljøforskningsudvalg står for tildelingen af disse frie midler.

Anbefaling 2

Brugerne af forskningsresultaterne får en mere aktiv rolle i formulering af emner til ansøgningsrunder og som rådgivere i den tidlige planlægning af forskningen.

Anbefaling 3

Styrke den populære formidling af forskningsresultaterne blandt andet gennem oprettelsen af en selvstændig hjemmeside for Arbejds miljø forskningsfonden, nyhedsbreve ect. samt, som et minimum, gennem korte omtaler af afsluttede projekter på Arbejdstilsynets og Videnscentrets temaside. Endvidere større krav til projekternes formidlingsplaner samt i højere grad opfølgning på disse efter projektets afslutning

Anbefaling 4

I højere grad bruge eksperter fra de andre nordiske lande som medlemmer af det/de faglige udvalg.

Anbefaling 5

Sammenlægge de to faglige udvalg, så udvælgelsen af projekter sker i to trin fra Det Videnskabelige Arbejds miljø forskningsudvalg til Det Strategiske Arbejds miljø forskningsudvalg.

Anbefaling 6

Visse udredningsopgaver kan bedre indhentes som bestillingsarbejde. Det er sædvanlig praksis ved ekspertudredninger, at man overlader dette til de personer, der har den største kompetence, givet de kan gennemføre en udredning på en fair og professionel måde og uden at være direkte part i sagen.

Anbefaling 7

Indføre site visits til udvalgte projektgrupper, hvis bevillingen er stor, hvis forskergruppen er relativt ny i arbejds miljø forskningen, eller emnet er kontroversielt. Det kan sikre en videnskabelig støtte til projektgruppen og bedre kontrol med brug af fondens midler.

Anbefaling 8

Bidrage til større internationalisering i dansk arbejds miljø forskning ved udveksling af phd'er, påvirke fondsinstanser til at adoptere prioriterede forskningsområder på deres strategiske liste samt støtte udarbejdelse af forskningsansøgninger til internationale fonde.